COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 6.8.2010
COM(2010)419 final

2010/0227 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind semnarea Acordului între Uniunea Europeană și Republica Federativă a Braziliei cu privire la exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere pentru titularii de pașapoarte obișnuite

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL POLITIC ŞI JURIDIC

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului[1], cetăţenii Braziliei pot călători în toate statele membre ale Uniunii Europene fără obligaţia de a deţine o viză de scurtă şedere. Acest lucru ar trebui să fie reciproc în ceea ce priveşte Brazilia, cu toate acestea, cetăţenilor din patru state membre - Estonia, Cipru, Malta şi Letonia – încă le este impusă obligaţia de a deţine viză.

Din motive constituţionale, Brazilia nu poate exonera în mod unilateral aceste state de obligaţia de a deţine vize; este necesară încheierea unui acord de exonerare de obligaţia de a deţine viză, care trebuie ratificat de Parlament.

Brazilia a încheiat acorduri bilaterale de exonerare de obligaţia de a deţine viză cu statele membre, cu excepţia celor patru state menţionate anterior. Aceste acorduri bilaterale diferă între ele considerabil în ceea ce priveşte domeniul de aplicare personal (în ceea ce priveşte categoriile de persoane care beneficiază de scutirea de viză).

Din natura politicii comune privind vizele şi competenţa externă exclusivă a Uniunii Europene în acest domeniu rezultă că numai Uniunea, şi nu statele membre în mod individual, poate negocia şi încheia un acord de exonerare de obligaţia de a deţine vize. Astfel, la 18 aprilie 2008, Consiliul a adoptat o decizie care autoriza Comisia să deschidă negocieri pentru încheierea unui acord de exceptare de la obligaţia de a deţine viză de scurtă şedere între Uniunea Europeană şi Brazilia.

Negocierile privind acordul au fost demarate la 2 iulie 2008 şi s-au încheiat la 1 octombrie 2009.

În cursul negocierilor, părţile au convenit să încheie două acorduri separate: unul pentru titularii de paşapoarte obişnuite şi altul pentru titularii de paşapoarte diplomatice şi de serviciu, deoarece acordul privind titularii de paşapoarte diplomatice şi de serviciu nu trebuie să fie ratificat de Congresul brazilian, astfel ratificarea sa se poate face mai repede şi separat de acordul cu privire la titularii de paşapoarte obişnuite.

După ce discuţiile au stagnat în luna iulie 2009 ca urmare a unui dezacord între părţi cu privire la domeniul de aplicare personal al exonerării de obligaţia de a deţine viză pentru titularii paşapoartelor obişnuite, la 23 septembrie 2009 COREPER a adaptat mandatul de a negocia acordul de exonerare de obligaţia de a deţine viză cu Brazilia.

În conformitate cu concluziile COREPER, Comisia trebuia să negocieze un acord de exonerare de obligaţia de a deţine viză cu Brazilia, care să prevadă:

– călătorii fără viză de scurtă şedere pentru vizitele de până la trei luni într-o perioadă de şase luni în spaţiul Schengen şi în România, Bulgaria şi Cipru pentru cetăţenii Braziliei şi în Brazilia pentru cetăţenii UE, pe bază de reciprocitate, cu un domeniu de aplicare mai limitat decât regimul de vize existent în prezent în conformitate cu Regulamentul 539/2001, şi anume acordul s-ar aplica în principiu numai pentru turişti si oameni de afaceri;

[1] JO L 81, 21.3.2001, p. 1.

– o clauză de menținere a acordurilor bilaterale existente privind exonerarea de obligația de a deține viză, în măsura în care acestea prevăd un regim de călătorie fără viză în Brazilia pentru categorii de persoane care nu sunt acoperite de acordul UE;

– și că, în ceea ce îi privește pe cetățenii Braziliei, acordul acoperă numai vizitele în spațiul Schengen și în România, Bulgaria și Cipru, și ar trebui să se aplice indiferent de punctul de plecare și locul de reședință al acestora. În ceea ce privește cetățenii UE, acordul ar trebui să se aplice indiferent de punctul de plecare și locul de reședință al acestora atunci când cetățenii UE călătoresc în Brazilia.

La a patra rundă de negocieri, desfășurată la Brasilia în perioada 29 septembrie - 1 octombrie 2009, textul acordului între UE și Brazilia privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere pentru titularii pașapoartelor obișnuite a fost finalizat și, prin urmare, negocierile au fost încheiate.

În ceea ce privește acordul privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere pentru titularii pașapoartelor obișnuite, menținerea acordurilor bilaterale în măsura în care acestea stabilesc un regim de călătorie fără viză pentru categorii de persoane care nu sunt acoperite de acordul UE-Brazilia, reprezintă o parte a înțelegerii globale cu Brazilia, care a fost convenită la Brasilia, în conformitate cu mandatul.
Având în vedere circumstanțele specifice, pentru a transmite un mesaj clar Braziliei și pentru a salvgarda acordurile bilaterale existente, UE a făcut o declarație unilaterală trimisă Braziliei sub forma unei scrisori la 5 februarie 2010, prin care menționa că *Uniunea Europeană ar putea suspenda acordul în cazul în Brazilia începe să denunțe acordurile bilaterale existente*. Această abordare a fost aprobată de statele membre, precum și de Grupul de lucru pentru vize la 20 ianuarie 2010.

În răspunsul său din data de 14 aprilie 2010 la scrisoarea UE, Brazilia a confirmat intenția sa de a renegocia unele dintre vechile acordurile bilaterale cu statele membre. Cele două scrisori sunt atașate la prezenta propunere în anexele II și III.

Statele membre au fost informate și consultate de mai multe ori în cadrul Grupului de lucru pentru vize al Consiliului și în cadrul COREPER.

Acordul a fost parafat la 28 aprilie 2010.

În ceea ce privește Uniunea, temeiul juridic al acordului este articolul 77 alineatul (2) litera (a) coroborat cu articolul 218 din TFUE[2].

Propunerile anexate constituie instrumentele juridice pentru semnarea și încheierea acordului. Consiliul va decide cu majoritate calificată. În conformitate cu articolul 218 alineatul (6) litera (a) punctul (v) din TFUE, Parlamentul European va trebui să aprobe încheierea acordului.

2. REZULTATUL NEGOCIERILOR

Comisia consideră că obiectivele stabilite de Consiliu în cadrul directivelor sale de negociere – inclusiv adaptarea mandatului de către COREPER la 23 septembrie 2009 - au fost îndeplinite și că proiectul de acord privind exonerarea de obligația de a deține viză este acceptabil pentru Uniune.

---

[2] Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO C 115, 9.5.2008, p. 47.

Conținutul final al acordului privind exonerarea de obligația de a deține viză a titularilor de pașapoarte obișnuite poate fi rezumat astfel:

Obiectiv și domeniu de aplicare

Acordul UE-Brazilia oferă o exonerare reciprocă de obligația de a deține viză pentru călătoriile în scop de turism și de afaceri pentru toți cetățenii brazilieni și ai UE, inclusiv pentru cetățenii celor patru state membre care în prezent nu beneficiază de un regim de călătorie fără viză pentru Brazilia.
Cele două scopuri - „turism" și „afaceri" - sunt larg definite în acord, inclusiv de exemplu sportivii și artiștii, cu condiția să nu se plătească remunerație pentru activitatea lor, și, de asemenea, anumite categorii controversate, cum ar fi vizitele de familie sau întâlnirile oficiale, care intră, de asemenea, în categoriile „turiști" și, respectiv, „oameni de afaceri". Aceste două categorii incluse în acordul UE-Brazilia ar acoperi 90-95% din totalul călătorilor.
O serie de categorii (de exemplu, studenții, cercetătorii, artiștii, persoanele religioase etc., care sunt definite în legislația internă braziliană) sunt excluse din domeniul de aplicare al acordului. Acesta prevede că acordurile bilaterale încheiate de Brazilia cu statele membre, care acoperă alte categorii nereglementate de acordul UE-Brazilia, continuă să se aplice în măsura în care prevăd exonerarea de obligația de a deține viză pentru aceste categorii. Astfel, cetățenii UE care se încadrează în alte categorii (altele decât turismul și afacerile), acoperite de acorduri bilaterale, pot continua să beneficieze de exonerarea de obligația de a deține viză în conformitate cu aceste acorduri bilaterale.

Categoria persoanelor care călătoresc în scopul desfășurării unei activități remunerate este, de asemenea, exclusă din domeniul de aplicare al acordului. Pentru această categorie, fiecare stat membru, precum și Brazilia, au în continuare posibilitatea de a impune obligativitatea de a deține viză pentru cetățenii celeilalte părți, în conformitate cu dreptul UE sau legislația națională sau în conformitate cu acordurile bilaterale care acoperă această categorie.

În consecință, acordul UE-Brazilia nu reduce accesul la călătoriile fără viză în Brazilia pentru cetățenii statelor membre care au semnat un acord bilateral cu această țară, ci menține în principiu statu-quo-ul pentru acești cetățeni.
Acordurile menționate anterior cu privire la domeniul de aplicare constituie cel mai bun compromis care a putut fi realizat de către părțile la acord în circumstanțele speciale date și sunt în conformitate cu mandatul modificat de COREPER la data de 23 septembrie 2009.

Durata ședерii

Durata ședерii este limitată prin acord la trei luni în cadrul unei perioade de șase luni în spațiul Schengen. Astfel, acest acord pune capăt posibilității prevăzute pentru cetățenii Braziliei prin acordurile bilaterale de a cumula șederi de trei luni pentru fiecare stat membru din spațiul Schengen.

Acordul ia în considerație situația statelor membre care nu aplică încă acquis-ul Schengen în integralitate. Atâta timp cât nu fac parte din spațiul Schengen fără frontiere interne, exonerarea de obligația de a deține viză oferă cetățenilor Braziliei dreptul de a rămâne trei luni pe teritoriul fiecăruia dintre aceste state membre (Cipru, Bulgaria, România), independent de perioada calculată pentru întreg spațiul Schengen.

Aplicare teritorială

Întrucât teritoriile de peste mări ale Franței și ale Țărilor de Jos nu fac parte din spațiul Schengen și normele în materie de vize (de exemplu, Regulamentul 539/2001) nu se aplică în

aceste teritorii, acordul UE-Brazilia nu vizează aceste teritorii. Pe de altă parte, cetățenii UE care locuiesc în orice țară terță sau teritoriu de peste mări al unui stat membru ar trebui să facă obiectul exonerării de obligația de a deține viză (de exemplu, un cetățean olandez care locuiește în SUA sau în Aruba ori un francez care locuiește în Polinezia Franceză) în conformitate cu cetățenia acestora.

> Acordul prevede un regim de călătorie fără viză pentru cetățenii din Brazilia atunci când călătoresc în teritoriile europene ale statelor membre și ar trebui să se aplice indiferent de punctul de plecare și locul de reședință al acestora.
>
> În ceea ce privește cetățenii UE, acordul prevede un regim de călătorie fără viză atunci când călătoresc în Brazilia, indiferent de punctul de plecare și locul de reședință al acestora.

Cu toate acestea, astfel de norme privind aplicarea teritorială nu sunt prevăzute în mod expres în acord, însă normele existente din dreptul Uniunii și din dreptul intern brazilian continuă să se aplice, inclusiv acordurile bilaterale între Brazilia și Franța și respectiv Țările de Jos, care acoperă teritoriile din afara spațiului european.

Această abordare a fost acceptată de către statele membre în cadrul reuniunii consilierilor JAI din 5 octombrie 2009.

Alte dispoziții

Pentru a respecta principiul egalității de tratament pentru toți cetățenii UE, s-a inclus o dispoziție în acord care prevede că Brazilia poate suspenda sau denunța acordul numai cu privire la toate statele membre ale Uniunii Europene și, reciproc, Uniunea poate suspenda sau denunța acordul numai cu privire la toate statele sale membre.

Prin acord a fost instituit un comitet de experți pentru gestionarea acordului.

Situația specifică a Regatului Unit și a Irlandei este descrisă în preambul.

A fost inclusă în acord o clauză privind schimbul de specimene de pașapoarte.
A fost adoptată o declarație comună în legătură cu difuzarea completă de informații în vederea bunei puneri în aplicare a acordului.

3. CONCLUZII

În lumina rezultatelor menționate anterior, Comisia propune Consiliului

– să decidă semnarea acordului în numele Uniunii Europene și să autorizeze președintele Consiliului să numească persoana (persoanele) împuternicită (împuternicite) corespunzător să semneze în numele Uniunii.

2010/0227 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind semnarea Acordului între Uniunea Europeană și Republica Federativă a Braziliei cu privire la exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere pentru titularii de pașapoarte obișnuite

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 77 alineatul (2) litera (a) coroborat cu articolul 218 alineatul (5),

având în vedere propunerea Comisiei[3],

întrucât:

(1) Statele membre au exonerat cetățenii Republicii Federative a Braziliei (denumită în continuare Brazilia) de la obligația de a deține viză, pentru a armoniza politica lor în materie de vize cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 539/2001 înainte de aderarea acestora la Uniunea Europeană, întrucât Brazilia figurează pe lista țărilor terțe ai căror cetățeni sunt exonerați de cerințele în materie de vize.

(2) Din motive constituționale, Brazilia nu poate exonera în mod unilateral statele membre de obligația de a deține vize; este necesară încheierea unui acord de exonerare de obligația de a deține viză, care trebuie ratificat de Parlament.

(3) Brazilia a încheiat acorduri bilaterale de exonerare de obligația de a deține vize cu cele mai multe dintre statele membre, înainte de aderarea lor la Uniunea Europeană sau înainte de instituirea politicii comune în materie de vize. Cu toate acestea, există încă patru state membre cu care nu a fost încheiat un acord bilateral de exonerare de obligația de a deține viză; în consecință, Brazilia impune încă cetățenilor acestor state membre obligația de a deține vize de scurtă ședere.

(4) Din natura politicii comune privind vizele și competența externă exclusivă a Uniunii Europene în acest domeniu rezultă că numai Uniunea, și nu statele membre în mod individual, poate negocia și încheia un acord de exonerare de obligația de a deține vize.

(5) Având în vedere că Brazilia nu aplică principiul reciprocității față de anumite state membre, prin decizia sa din 18 aprilie 2008, Consiliul a autorizat Comisia să negocieze un acord între Uniunea Europeană și Brazilia privind exonerarea de

[3] …….

obligația de a deține vize de scurtă ședere, în scopul de a asigura deplina reciprocitate în materie.

(6) Negocierile privind acordul au fost inițiate la 2 iulie 2008 și încheiate la 1 octombrie 2009.

(7) Sub rezerva încheierii eventuale la o dată ulterioară, acordurile parafate la Bruxelles la 28 aprilie 2010 ar trebui să fie semnate.

(8) Prezenta decizie constituie o dezvoltare a dispozițiilor *acquis*-ului Schengen la care Regatul Unit nu participă, în conformitate cu Decizia nr. 2000/365/CE a Consiliului din 29 mai 2000 privind solicitarea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de a participa la unele dintre dispozițiile *acquis*-ului Schengen[4]. În consecință, Regatul Unit nu participă la adoptarea prezentei decizii, care nu este obligatorie pentru acesta și nu i se aplică.

(9) Prezenta decizie reprezintă o dezvoltare a dispozițiilor *acquis*-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile *acquis*-ului Schengen[5]. În consecință, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei decizii, care nu este obligatorie pentru aceasta și nu i se aplică.

DECIDE:

Articolul 1

Se aprobă în numele Uniunii semnarea Acordului între Uniunea Europeană și Republica Federativă a Braziliei cu privire la exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere a titularilor de pașapoarte obișnuite (denumit în continuare „acordul”), sub rezerva încheierii sale.

Textul acordului este anexat la prezenta decizie.

Articolul 2

Președintele Consiliului este autorizat să numească persoana (persoanele) împuternicită (împuternicite) corespunzător să semneze acordul în numele Uniunii Europene, sub rezerva încheierii sale.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele

[4] JO L 131, 1.6.2000, p. 43.
[5] JO L 64, 7.3.2002, p. 20.

ANEXĂ I

ACORD

între

Uniunea Europeană și Republica Federativă a Braziliei

cu privire la exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere pentru titularii de pașapoarte obișnuite

Uniunea Europeană, denumită în continuare „Uniunea”

și

Republica Federativă a Braziliei, denumită în continuare „Brazilia”,

denumite în continuare „părți la acord”,

(1) Dorind să garanteze principiul reciprocității și să faciliteze călătoriile, prin asigurarea intrării și șederii de scurtă durată fără viză pentru cetățenii tuturor statelor membre ale Uniunii Europene și pentru cetățenii Braziliei;

(2) Reiterând angajamentul lor de a se asigura reciproc în cel mai scurt timp un regim de călătorie fără viză, respectând pe deplin finalizarea procedurilor parlamentare și a altor proceduri interne;

(3) În vederea dezvoltării în continuare a relațiilor de prietenie și continuând să consolideze legăturile strânse între părțile la acord;

(4) Luând în considerare Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei și Protocolul privind integrarea *acquis*-ului Schengen în cadrul Uniunii Europene, anexate la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene și confirmând că dispozițiile prezentului acord nu se aplică Regatului Unit și Irlandei,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Obiectiv

Cetățenii Uniunii Europene și cetățenii Braziliei, titulari ai unui pașaport obișnuit în curs de valabilitate pot intra, tranzita și rămâne fără viză pe teritoriul celeilalte părți la acord în scop de turism și afaceri numai pentru o perioadă de ședere de maximum trei luni în cadrul unei perioade de șase luni, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului acord:

(a) prin „stat membru” se înțelege orice stat membru al Uniunii Europene, cu excepția Regatului Unit și a Irlandei;

(b) prin „cetățean al Uniunii Europene” se înțelege un cetățean al unui stat membru, astfel cum acesta din urmă este definit la litera (a);

(c) prin „cetățean al Braziliei” se înțelege orice persoană care are cetățenia braziliană;

(d) prin „spațiul Schengen” se înțelege spațiul fără frontiere interne care cuprinde teritoriile statelor membre, astfel cum sunt acestea definite la litera (a), care aplică în întregime *acquis*-ul Schengen;

(e) „acquis Schengen” înseamnă toate măsurile menite să asigure libera circulație a persoanelor într-un spațiu fără frontiere interne, coroborate cu măsurile adiacente cu legătură directă privind controalele la frontierele externe, azilul și imigrația și măsurile de prevenire și combatere a criminalității.

Articolul 3

Domeniu de aplicare

1. În sensul prezentului acord, prin scop de turism și afaceri se înțeleg:

- activități turistice;
- vizitarea rudelor;
- prospectarea de oportunități comerciale, participarea la întruniri, semnarea de contracte și activități financiare, de gestionare și administrative;
- participarea la întruniri, conferințe, seminarii, cu condiția să nu se primească remunerații pentru aceste activități din surse braziliene/UE (altele decât costul de ședere în mod direct sau prin intermediul unei diurne);
- participarea la competiții sportive și concursuri artistice, cu condiția ca participanții să nu primească nicio remunerație din surse braziliene/ UE, chiar dacă concursurile sunt cu premii, inclusiv premii în bani.

2. Cetățenii Uniunii Europene și cetățenii brazilieni care doresc să desfășoare activități remunerate sau să fie angajați, să fie implicați în cercetare, stagii, studii și asistență socială, precum și să efectueze activități de asistență tehnică, de misionar, religioase sau artistice nu intră sub incidența prezentului acord.

Articolul 4

Condiții privind exonerarea de obligația de a deține viză și condiții de ședere

1. Exonerarea de obligația de a deține viză prevăzută în prezentul acord se aplică fără a se aduce atingere legislației părților la acord privind condițiile de intrare și de scurtă ședere. Statele membre și Brazilia își rezervă dreptul de a refuza intrarea și scurta ședere pe teritoriul acestora dacă una sau mai multe dintre aceste condiții nu sunt respectate.

2. Cetățenii Uniunii Europene care beneficiază de prezentul acord trebuie să respecte actele cu putere de lege și actele administrative în vigoare pe teritoriul Braziliei pe perioada șederii lor.

3. Cetățenii Braziliei care beneficiază de prezentul acord trebuie să respecte actele cu putere de lege și actele administrative în vigoare pe teritoriul fiecărui stat membru pe perioada șederii lor.

4. Exonerarea de obligația de a deține viză se aplică indiferent de mijlocul de transport utilizat pentru a trece frontierele deschise traficului internațional de călători ale părților la acord.

5. Fără a aduce atingere articolului 7, aspectele legate de vize care nu fac obiectul prezentului acord sunt reglementate de dreptul Uniunii, de legislația națională a statelor membre și de legislația internă Braziliei.

Articolul 5

Durata șederii

1. În sensul prezentului acord, cetățenii Uniunii Europene pot rămâne pe teritoriul Braziliei pe o perioadă de maximum trei luni, în cadrul unei perioade de șase luni, calculată de la data primei intrări pe teritoriul țării.

2. În sensul prezentului acord, cetățenii Braziliei pot rămâne în spațiul Schengen pe o perioadă de maximum trei luni, în cadrul unei perioade de șase luni, care urmează datei primei intrări pe teritoriul oricărui stat membru care aplică integral acquis-ul Schengen. Această perioadă de trei luni în cadrul unei perioade de șase luni se va calcula independent de orice ședere într-un stat membru care nu aplică încă integral *acquis*-ul Schengen.

3. Cetățenii Braziliei pot rămâne pe o perioadă de maximum trei luni în cadrul unei perioade de șase luni, calculată de la data primei intrări pe teritoriul oricărui stat membru care nu aplică încă integral *acquis*-ul Schengen, independent de perioada de ședere calculată pentru spațiul Schengen.

4. Prezentul acord nu aduce atingere posibilității ca Brazilia și statele membre să prelungească perioada de ședere peste cele trei luni, în conformitate cu legislația națională și cea a Uniunii.

Articolul 6

Gestionarea acordului

1. Părțile la acord instituie un comitet de experți (denumit în continuare „comitetul”).

Acesta este compus din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Braziliei. Uniunea este reprezentată de Comisia Europeană.

2. Comitetul se convoacă, ori de câte ori este necesar, la cererea uneia dintre părțile la acord, pentru a monitoriza punerea în aplicare a prezentului acord și a soluționa litigiile care decurg din interpretarea sau aplicarea dispozițiilor prezentului acord.

Articolul 7

Relația dintre prezentul acord și acordurile bilaterale existente între statele membre și Brazilia în materie de vize

Dispozițiile prezentului acord nu aduc atingere dispozițiilor oricăror acorduri bilaterale sau înțelegeri încheiate între fiecare stat membru și Brazilia, în măsura în care dispozițiile acestor acorduri sau înțelegeri vizează aspecte care nu fac obiectul prezentului acord.

Articolul 8

Schimbul de specimene de pașapoarte

1. Dacă nu au făcut deja acest lucru, Brazilia și statele membre fac schimb, prin canale diplomatice, de specimene ale pașapoartelor lor obișnuite în curs de valabilitate, nu mai târziu de treizeci (30) de zile de la data semnării prezentului acord.

2. În cazul introducerii de noi pașapoarte obișnuite sau al modificării celor existente, părțile trebuie să transmită reciproc, prin canale diplomatice, specimene ale acestor pașapoarte noi sau modificate, însoțite de informații detaliate cu privire la specificațiile și la aplicabilitatea acestora, nu mai târziu de treizeci (30) de zile înainte de aplicarea modificărilor.

Articolul 9

Dispoziții finale

1. Prezentul acord se ratifică sau se aprobă de către părțile la acord în conformitate cu procedurile interne ale acestora și intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni care urmează datei la care părțile la acord își notifică reciproc faptul că procedurile menționate mai sus au fost încheiate.

2. Prezentul acord se încheie pe o perioadă nedeterminată, cu excepția cazului în care este denunțat în conformitate cu alineatul (5) al prezentului articol.

3. Prezentul acord poate fi modificat prin acordul scris al părților la acord. Modificările intră în vigoare după ce părțile la acord și-au notificat îndeplinirea procedurilor interne necesare în acest sens.

4. Fiecare parte la acord poate suspenda integral sau parțial prezentul acord, decizia de suspendare trebuind să fie notificată celeilalte părți la acord nu mai târziu de două luni înainte de intrarea sa în vigoare. Partea la acord care a suspendat aplicarea prezentului acord informează de îndată cealaltă parte, în momentul în care motivele suspendării nu mai există.

5. Fiecare parte la acord poate denunța prezentul acord, prin notificarea scrisă a celeilalte părți. Prezentul acord încetează după 90 de zile de la data unei astfel de notificări.

6. Brazilia poate suspenda sau denunța prezentul acord numai cu privire la toate statele membre ale Uniunii Europene.

7. Uniunea poate suspenda sau denunța prezentul acord numai cu privire la toate statele sale membre.

Încheiat la Bruxelles, la data de … 2008, în două exemplare în limbile bulgară, cehă, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, maghiară, italiană, letonă, lituaniană, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, fiecare din aceste texte fiind în mod egal autentic.

Pentru Uniunea Europeană Pentru Republica Federativă a Braziliei

Declarație comună privind informarea cetățenilor asupra Acordului de exonerare de obligația de a deține viză

Recunoscând importanța transparenței pentru cetățenii Uniunii Europene și cei ai Braziliei, părțile la acord convin să asigure difuzarea completă de informații cu privire la conținutul și consecințele acordului privind exonerarea de obligația de a deține viză și aspectele conexe, cum ar fi documentele de călătorie valabile pentru călătoriile fără viză, domeniul de aplicare teritorial, inclusiv lista statelor membre care aplică în întregime *acquis*-ul Schengen, perioada permisă de ședere și condițiile de intrare, inclusiv dreptul de a introduce căi de atac în caz de refuz.